

Kontrollprogram enligt miljöbalken

Här får du veta vad ett kontrollprogram har för syften, vad det är för något, vilka delar det bör innehålla samt få en del tips om egenkontroll i allmänhet.

Miljöbalken ställer krav

Miljöbalken ställer stora krav på dig som verksamhetsutövare när det gäller att kontrollera och undersöka verkningarna av din verksamhet. I 26 kapitlet 19§ preciseras detta: "verksamhetsutövare ska fortlöpande planera, kontrollera och undersöka den egna verksamhetens påverkan på miljön".

Samma paragraf ger tillsynsmyndigheten möjlighet att begära in förslag till kontrollprogram och vi har möjlighet att förelägga företag om att kontrollprogrammet ska följas.

Alla tillstånds- och anmälningspliktiga företag ska dessutom bedriva egenkontroll.

Kontrollprogrammets syften

Kontrollprogrammen har två syften. Det ena är att beskriva hur ni som verksamhetsutövare kontrollerar att tillståndsvillkor eller andra myndighetsbeslut uppfylls. Det andra är att vara ett underlag för miljö- och räddningstjänstförvaltningens tillsyn.

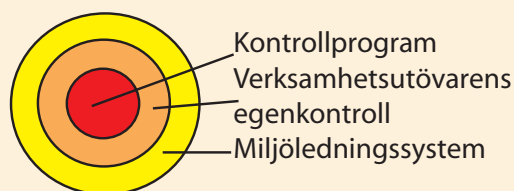
Det som redovisas till tillsynsmyndigheten i ett kontrollprogram är alltså inte likställt med företagets egenkontroll. Flera delar och uppgifter är ju givetvis lika men egenkontrollen har en vidare innebörd än den kontroll som ingår i ett kontrollprogram.

De delar som ska ingå i ett kontrollprogram är en redovisning av hur ni avser att kontrollera verksamheten för att veta att ni klarar de villkor som har fastställts i ett tillstånd eller de krav som ställts i andra myndighetsbeslut.

Ett kontrollprogram ska också innehålla en allmän beskrivning av verksamheten samt hur miljön påverkas. Med den beskrivningen som grund har vi lättare att bilda oss en uppfattning

om företaget innan vi kommer ut på tillsyn. Det ger oss också ett underlag vid tillståndsprövningar, klagomål med mera.

Kontrollprogrammets roll i egenkontrollen kan illustreras med nedanstående bild.

Om verksamheten ändras

Om företaget har fått ett föreläggande om att följa ett kontrollprogram ska det följas i alla delar, även om verksamheten förändras på så sätt att vissa kontroller blir onödiga. Det är därför viktigt att ni själva aktualiserar en ändring av kontrollprogrammet.

Om ni planerar en ändring av er verksamhet är det lämpligt att ni samtidigt som ni lämnar in en anmälan om ändring lämnar in ändringar till kontrollprogrammet. Om ni inte är helt på det klara med hur anläggningen kommer att se ut efter ändringen så kan ni dock avvakta med ändringarna i kontrollprogrammet.

Personalens roll

Det är viktigt att personalen är informerad om och utbildade i innehållet i kontrollprogrammet. Kontrollprogrammet redovisar ju hur ni som företag undersöker och kontrollerar verksamheten för att förvissa er om att villkor och förelägganden efterlevs.

Vill ni ha mer information om framförallt egenkontroll så finns det i Naturvårdsverkets handbok (2001:3) om egenkontroll eller på Naturvårdsverkets hemsida www.naturvardsverket.se

Ett kontrollprogram innehåller normalt sett dessa uppgifter:

Allmänna uppgifter

Administrativa uppgifter

Företagsnamn, VD, organisationsnummer, platsnummer, fastighet, kommun, besöksadress, postadress, telefonnummer, fax, e-postadress, kontaktperson i miljöfrågor, ansvarsförhållanden.

Historik för fastigheten

Beskrivning av hur länge nuvarande verksamhet funnits på platsen, verksamhetens inriktning under dessa år samt vilka föroreningar verksamheten kan ha orsakat och var. Hänvisning ska ske till eventuella markundersökningsrapporter.

Verksamhetsbeskrivning

Karta över företags lokaliserings, karta över fabriksområdet, verkstadslayout (skiss över produktionsenheternas placering, samtliga utsläppspunkter till luft, utsläppspunkter till avlopp, placering av dagvattenbrunnar, förvaringsplatser för kemiska produkter och farligt avfall).

Beskrivning av arbetstider. Beskrivning av verksamheten och dess miljöpåverkan, vad produceras, vilka processer/arbetsmoment förekommer, hur går de till, uppkommer restprodukter (processbad, sköljvatten, avfall), innehåller restprodukterna föroreningar, hur hanteras restprodukterna (farligt avfall eller rening), vilka reningsanläggningar finns, hur fungerar de, dimensioneringsförutsättningar, garanterad utsläppshalt, till vilket avloppsnät släpps renade processbad och sköljvatten, uppkommer luftföroreningar, typ av reningsanläggning, dimensioneringsförutsättningar, garanterad utsläppshalt.

Kemikaliehantering

Vilka huvudtyper av kemiska produkter som används och vilka skyddsåtgärder som vidtagits vid förvaringsplatsen.

Avfallshantering

Vilka huvudtyper av farligt avfall som uppkommer och vilka skyddsåtgärder som vidtagits vid förvaringsplatsen.

Vilka huvudtyper av vanligt avfall som uppkommer och i vilka fraktioner det sorteras i.

Gällande tillstånd

Biläggs.

Anläggningskontroll

Utsläpp till luft

Vilka kontrollrutiner som finns för utsläpp till luft och vilka moment de omfattar. Hur och hur ofta utsläppens storlek och innehåll kontrolleras.

Utsläpp till vatten

Vilka kontrollrutiner som finns för utsläpp till vatten och vilka moment de omfattar. Hur och hur ofta utsläppens storlek och innehåll kontrolleras.

Buller

Beskrivning av lämpliga mätpunkter (markera på karta).

Kemikalier

Vilka kontrollrutiner som finns för kemikaliehanteringen och vilka moment de innefattar (rutiner för att följa utbytesprincipen, kontroll av märkning och förvaringsplatser etc.).

Avfall

Vilka kontrollrutiner som finns för avfallshanteringen och vilka moment de innefattar (rutin för kontroll av märkning och förvaringsplatser, kontroll av transportdokument, kontroll av transportör och mottagare etc.).

Journalföring

Områden där journal förs och vad de omfattar (till exempel skötsel och underhåll på reningsutrustning, kalibrering av mätinstrument, provtagning, flödesmätning, avfallshantering, förbrukning av kemikalier, driftstörningar).

Rapportering

Rutiner för rapportering av analysresultat och driftstörningar.

Periodisk undersökning

Hur ofta sker periodisk undersökning av hela eller delar av verksamheten.

Recipientkontroll

Vilka kontroller som görs och med vilka intervall. Om samarbete sker med annat företag eller genom ett förbund ska detta redovisas.